

Nyní se jeho úloha stala daleko odpovědnější. Nové právo mu ukládá, aby přihlížel k pohnutkám a způsobu, jímž čin byl spáchán, bral zřetel na poměr škůdce k škodujícímu, na stupeň duševního rozvoje pachatele a jeho povahu, jakož i na způsob jeho dosavadního života a tím i na život, jaký vedl po spáchání činu. To je důsledek odstranění dřívější kasuistiky a osvobození myšlení soudce.

Uvážíme-li všechny změny, jež nový zákoník zavádí, daleko těžší úlohu soudců a pak okolnost, že většina případů je přidělena k rozhodování soudci jedinému, nutno mítí určité obavy před možnými justičními přehmaty zvláště, když zákoník byl uveden v život těsně po prázdninovém období. Polská veřejnost právnická také na tyto okolnosti varovným hlasem poukázala.

Vladimír Komender.

Redakční rada pražská konala prvou schůzi po prázdninách ve středu dne 7. září 1932 v místnostech »Všehrd«. Předsedal doc. dr. Jos. Kliment a účastnili se: Dr. Novák, Dr. Jindřich, Dr. Edelstein, Dr. Švehla, Dr. Procházka Jan, Dr. Čakrt, Dr. Vybrať, Dr. Pošváb, Dr. Horka, Dr. Štafl, Dr. Kučera, Dr. Reichert, JUC. Plecítý a JUC. Smolek. V debatě projednána některá přání spolku »Všehrd«, týkající se budoucího ročníku; dále hovořeno o právnických aktualitách, o poměru právníků k technikům a j.

Redakční rada brněnská konala schůzi dne 15. září 1932 za předsednictví doc. Dra J. Neubauera. Zúčastnili se jí prof. Dr. Čáda a kolegové: Kojecký, Gerlich, Jelínek, Drozd, Kunc, Wierer. V debatě byly probrány tyto nejdůležitější body: Referát o nově vyhlášených normách ve Sb. z. a n. přebírá pro běžný ročník 1932/33 Dr. Jiří Kojecký. Jednáno o tom, které členy do redakční rady nově přibrat a které přestat zvát pro neúčast. Usneseno, že o této otázce se rozhodne teprve v příští schůzi, poněvadž redakční rada bude úplná až v říjnu. V debatě zmíněny ústavní poměry v Německu a hakenkrajcléřský proces.

Dr. Jelínek.

L i t e r a t u r a

Jan Mertl: Politické strany, jejich základy a typy v dnešním státě. V Praze, 1931. Vyšlo v Sociologické knihovně nákladem Orbisu, 8°, str. 269, cena 45 Kč. — Z vědeckého stanoviska nás na M-ově knize nejvíce musí zajímati úvodní teoretická kapitola, pojednávající o sociologické metodě. M. mluví o metodě jako o technickém postupu, nikoliv jako o způsobu poznávání, na základě něhož lze získati poznatky stejného druhu. Praví-li, že jeho metoda je pozitivní, empirická a nehodnotící, neříká toho mnoho. Tak jest samozřejmé, že sociologie jest vědou empirickou. Jak lze vyrozuměti z tohoto úvodu, jakož i z ostatních kapitol knihy, pozoruje sociologie jevy s hlediska kausálního. M. tedy nesleduje teleologický směr (v mat. smyslu) školy Othmara Spanna — a to nám také dává klíč k M-ově chápání společnosti, kterou považuje za součet (při čemž však není důsledný) — naopak se hlásí k Max Weberovi, i když se po vnější stránce od něho příznivě liší tím, že nepřejímá jeho příliš šroubovanou a analogisující terminologii. Nemluví ani o poslání sociologie, často sice zavrhuje uznání některých sociologických zákonů, ale jen potud, pokud jsou výrazem nějaké supponované normy (»pokrok«), naopak jinak mluví o zákonnosti sociálních jevů — byť zase s velkým omezením a málo přesně —, považuje tedy sociologii za vědu nomothetickou (od historie prý se liší svou »obecností«). Vykládá-li, že sociologie jest nehodnotící (že nestanoví politické postuláty), jest to zase samozřejmostí; politická sociologie přece nemůže býti politickou teorií, když právě tyto jsou předmětem jejího poznávání. V této vědě ovšem není ještě tak zbytečné tyto věci připomenouti.

Oddíl úvodu, v kterém mluví M. o vědeckém poznávání, působí trochu naivně. Jest velmi laciné, praví-li autor, že mu vědecké pozná-